

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felvétel szerkesztő	Főmunkatárs:	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	4 frt	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezenül minden megkezdett szög szónál 50 kral több.
Fél évre	2 »	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetések elfogadja: Hentes úrnőné és a Magyar Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Gránátos-utca 1. szám.
Negyed évre	1 »	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra emezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		

Pünkösdi!

A lángoló lelkesedés, az önzetlen ügybuzgóság és a példás egyetértés ünnepe.

A gyorsan és feltartóztatlanul rohanó idő megkorhasztotta a kolossalis római birodalomban egymással ellentétes elemekből erőszakosan összeolvasztott emberi társadalmat. Az Augustus által bevégzett világ-uralom, mint valami gyengén összelákolódó ódon épület lassan-lassan elkezdett roskadozni. Míg belsejében a mindig sötétebbé váló immoralitás és léha téltlenség, a népek nagyságának és életerejének e veszélyes szűférgei pusztítottak gyorsan, bomlasztó erővel: északon és keleten a világtörténelem színpadán egyszerre megdöbentő hatalommal fölépítet törzsek kezdtek az óriási birodalom külső falait döngötni.

Egy váratlan napon elő állottak a husvéti nagy események által hitökben megerősített igénytelen keresztények és elkezdtek a lelkesedés még addig soha nem ismert tűzével hirdetni az erkölcsi telenség mámorában szendergő tunya társadalomnak az evangélium megváltó igéit.

Megalakult az első keresztény egyház, mely az óriási birodalom méhébe egy parányi mustármagként tűnt fel. És lassan-lassan, de ellenállhatatlan erővel halomra zúta a mustármag a kolossalis birodalmat, megtörte a népvándorlás nyers és félvad népeinek barbárságát, kipusztította az immoralitás veszélyes szűférgeit a bomlásnak indult emberi társadalomból s a századok romboló viharai és pusztító fergetegei dacára oly óriási terebélyes fává női, melynek felséges lombkoronái az egész föld fölülletén, északon-keleten, délen és nyugaton egymásba borulva folynak össze.

Az első pünkösdi ünnep képezte e hatalmas fanak első csirját!

Miért tényezők összműködése teremtette meg azt a felséges erőt, mely ily hatalmas tudott kifejteti? Semmi más, mint a lángoló lelkesedés, az önzetlen ügybuzgóság és példás egyetértés. Ezek a tényezők képezik a földfelletinek látszó csudát, ezek teremtették meg az első pünkösdi ünnepen az első keresztény

egyházat, melynek emlékét annyi millió ember ünnepli ma!

Elmulik az idő, elenyészik az ember benne, de ezek az igazságok lenyűgük isteni jellemvonásával töldek a sötét enyészetet. Ilyen igazságok azok, melyek az első pünkösdi ünnepen megteremtették az első keresztény egyházat.

Ha meggyengült a keresztény egyház hajdani roppant hatalma, megförtéztetett az általa teremtett tiszta erkölcs, és annak a jele, hogy lelohadt a lángoló lelkesedés, bűnös önzéssé fajult az önzetlen ügybuzgóság és megszakadtak példás egyetértés aranyláncának kapcsai.

Láthatjuk abból a két ezer év előtti ragyogó példából, hogy minő csudát képes ember — ha lelkében hordja az isteni szikrát — végbevinni.

Oh szálljon meg bennünket az ezen igazságokat magában egyesítő szentlélek most, midőn hazánk a második ezredév előestéjén áll!

Kavarog a világ, belül pusztítanak a hazafiatalanság emészto szűférgei és ezeknek nem állják energikusn útjokat a kicsinyes kérdések fölött vitakozó hazafiak. Pedig ha a mai választások pillanatokban, nem olvaszt bennünket össze valami magasabb erő, hazánk ezredéves alkotmányát igen könnyen romba dönthetik az egymással összeható váratlan események.

Talán soha sem volt nagyobb szükség arra mint most, hogy megszálljon bennünket a pünkösdi szentlélek s teremszen bennünk a lángoló lelkesedés önzetlen ügybuzgóságát és példás egyetértést edes hazánk közügyei iránt.

Tegyük félre kicsinyes bajainkat, személyes érdekeinket, hogy egyesülhessünk a közös veszély ellen, a haza érdekében!

Legyen a mai pünkösdi ünnep reánk nézve is, mint volt az első keresztényekre nézve, a mindenható Szent lélek ünnepe, és teremszen bennünk egyetértést, lángoló lelkesedést és önzetlen ügybuzgóságot.

A tanító a társadalomban.

A mindennapi tapasztalat bizonyítja, hogy minden ember erkölcsi értelemben annyit ér, a mennyit a közjó, a haza, az emberiség, a társadalom javáért

tesz. Azok közé, a kik a közjó, a földi s mennyi boldogság hivatott alapvető, előharcosai: első sorban az egyházi férfiak s a tanárok-tanítók tartoznak. Mindezen tényezőket most a »tanító« szóban bennfoglalva nem gondoljuk, a midőn cikkünk fölő a fenti címet írtuk. Mi most specialiter a tanítói tisztet viselőket nevezzük e néven s applikáljuk ezt jelenésen — a néptanítókra. Vesszük pedig ezen fogalmat azon gyönyörű értelemben, a melyet már az emberiség Megváltójának isteni szavaiban gyönyörűen körülvalozva találunk, de azon értelemben is, melyet az előlőtrekvő szellem — nem mondjuk a mai század — de az élő korszellem definíciójából előragyogni látunk. Lerázzuk az iskolai port s a való élet tizenhat karatos tűzpróbáján megtisztult tanítóra gondolunk akkor, a midőn a tanítót, mint a társadalom legfontosabb tényezőinek egyikét bemutatjuk.

A tanítókra, szerintünk, az iskolában jól elvégzett munka után fontos és kiváló szerep s hivatás vár a társadalomban. A társadalmat, a való életet gondoljuk mi most azon iskolának, a melyekben a tanítóknak ereje, képessége erős tűzpróbára átetik. Nem kicsinyeljük mi korántsem az iskolai munkát, földi kincsekkel megfizethetlen örökbecsű ténykedés ez, ismétlünk a ragyogó ékezősül mesterének fenséges szavait, hogy a nevelés-tanításnál magaszósabb, nagyobb becű valami nincs e föld hátán; — de mi friss megfigyelésünk közé tartozik azon erős meggyőződésünk, hogy a tanító munkájának súlypontja ma: a társadalomban fekszik.

Az írás-olvasás mesterségét manapság már az értelmesebb elemek mind érteni látszanak s a tanítót a helyesen értelmezett életfilozófiai életeleket óhajti képviselve látni. A paedagogiai elveitől duzzadó lélek a gyakorlati élet legelső fogsánál megakad, mert az életet csak az életből lehet ismerni s tanítani. Innét van manapság azon sürű panasz, hogy a képzedei szellemmel maguk a képzőintézeti tanárok sincsenek megelégedve s folyton a szemléltetés elvére, a gyakorlati élet megfigyelésre hivatkoznak. A mi más szóval annyit jelent: a tanítókat a társadalmi életben reájok várokozó fontos hivatás betöltésére kell első sorban képessé tenni. A paedagogia hangzatos frázisai manapság már csak annyit érnek, a mennyire az életben beválnak.

A tanítói rittemtség mellett társadalmi rutint, intelligenciát, korszellemet s hazafias műveltséget kíván

TÁRCA.

Alföldi vendégek Turóc-Szt.-Mártonban.

— A »Felvidéki Híradó« számára írta Boldis Ignác. —

Alig képzeltetek hazánkban két ellentétesebb pontot, mint a »kalinista Rómate« és a »tót nemzetiségi törekvések Mekkáját, vagyis Debrecenét és Turóc-Szt.-Mártonát. És mégis e két sodalatosan ellentétes vidékről való elemek f. é. május hó 2-án összevegyültek, a mi nem is volt oly nagyon nehéz dolog, mert hiszen csak a vidékek ellentétesek, maguk az elemek nem csak hasonlóak, hanem teljesen ugyanazok. A debreceni kereskedelmi akadémia tanárai és tanulói ugyanis felvidéki tanulmányi útjukban betekintettek Turóc-Szt.-Mártonba is, hogy velünk kezest szorítsanak. A mi az ilyen tanulmányi kirándulásnak a főcélja: t. i. érdekes és tanulságos latinvalók (különösen gyárak) megtekintése, abból vajmi keveset találtakak e vidéken, szegény ez minden tekintetben, sem iparát, sem kereskedelmét tekintve nem közelíti meg az áldott alföldet. De hiszen, hogy sok gyönyörűséget találtakak hegyes-völgyes vidékünk szemlélésében. Igaz, hogy nem minden alföldi embernek tetszenek a mi vadregényes bércünk, örökzöld fenyveseink s még most májusban is hová talak csúcsaink; hiszen az alföld lánglélekű költőjének, Petőfi Sandornak sem imponált a felvidék, mert a »zordon Kárpátoknak fenyevesekkel vadregényes tájat« soha sem szerette. De halíjuk őt magat:

»Mit nekem te, zordon Kárpátoknak Fenyvesekkel vadregényes tája!
Tán csodálnak, ámde nem szeretik,
S képzetem hegy-völgyedre nem járja.

Lenne az alföld tengersík vidékén.
Ott vagyok hom. ott az én világom;
Börtönéből szabadul sas — lelkem.
Ha a rónák végtéjeit látom.

Más helyen pedig ezeket mondja:
»Te vagy, oh szép alföld végtelen rónája.
Lelkem legkedvesebb mulató tanója.
Az a görbe felvidék hegy- és völgyeivel
Könyv. melynek számtalan lapját forgatni kell;
De te, alföldem, hol úgy utánágy nem kél,
Olyan vagy mint a nyíl, a felbontott level.
A melyet egyszerre átalálva hasatkoz...

Tehat kisse idegenszerű lehet a mi vidékünk az alföldi tösgyökereis lakosának, hisz Debrecen látóhatárán csak tiszta időben s csakis keletfelől nagy messzeségben láthat hegyet, a város környékén legfeljebb 6—10 méter magasságú dombokat, u. m. *Künnalmokat* vagy *Tatárnyelgőket* talál. A ki e dombokok közötti széles rónaságot, a rajta áthúzódnó sziklás *stómpölgyeket*, a sok kisebb-nagyobb *Pecs, Kösz, Kalács* összeszűrődéséből tamadt *sereket* *apját* a *Hortobágyot*, a hatalma *zám* *pustát* s a rajta tanyázó városi gulyát, továbbá a *malai pustát*, — mondom, a ki mindezeket megszotha, megszerette: annak tényleg sajátságosan idegenszerű lehet Turóc megye, a csukott könyv, melynek lapjait forgatni kell.

Debrecennek a tengerszine feletti magassága 113 m., Turóc-Szt.-Mártoné 399 m. A Debrecen körüli »Künnalmok« magassága a tengerszine feletti legfeljebb 120—124 m., a Turóc Szt.-Márton feletti meredező *Veterná hola* 1472 m., a Turóc-Szt.-Márton éjszaki látóhatárát elzáró *Krivón Fátva* pedig 1658 m. magas. Nagy különbség ez! Hat meg, ha a lakosság számát hasonlítjuk össze. Magában Debrecen városában több mint 52 ezer ember lakik, míg az egész Turóc megyé-

ben (112330 □ km.) alig van 50 ezer lakos. (Turóc-Szt.-Márton lakosainak számát alföldi vendégeink előtt nagy bölcsen elhaltatjuk.)

Jelen tudosunk, Hunfalvy János, 1886-ban megjelent nagy földrajzi művében mindössze másfél sorocskát szentel városkánkna, míg Debrecennel körülbelül 320 sorban foglalkozik. Ha azonban a nagy tudós még elne és föntemített művét most írna, hiszem, hogy többet is mondatna Turóc-Szt.-Mártonról. Mert azóta vannak nekünk viragzó iparteleink, ú. m. a székgyár, a börgyár s legujabbban a sörgyár. Dobrovits-és Társai részvénnytársasági hajított fabutor-gyára a hazánkban létező nyolc ilyenmű gyár közül a legnagyobbak közé tartozik; a Kucharik-testvérek börgyára értesülésem szerint igen jól jövedelmező üzlet, s a legujabbban létesített részvénnytársasági sörgyár bizató körülmények között indult meg s alföldi vendégeink is, kiknek véltünk együtt alkalmuk volt az alig három hónapnál előlőzött sört megjelenti, annak minőségét igen jólesően mondatott. Nem jelentelekien azonban a város vidékén létező iparvállalatok sem. Így a székgyártást meggyeserte úk, van egy két gőzfűrés, Nécspallont papírgyár, s a tegla- valamint az alagesővek gyártása is folylendult.

Az idő rövidsége miatt a mi kedves alföldi vendégeink csak a székgyártat tekinthettek meg. A mint emittetem, hazánkban mindössze nyolc ilyenmű gyár van, s a turóc-szt.-mártoni a legnagyobbak közül való.

A hajított fabutor-gyártás, ezen — majdnem kizárólag — osztrak-magyar ipar voltaképpen az ötvenes évektől kezdve lendult fel. A mesterségesen hajított fanak burorgyártásra való alkalmazását *Thonet Mihály* indította meg (szül. 1796-ban Boppardban, megh. 1843-ban

most a közvélemény tanítóitól. Hazafias műveltséget oly értelemben, hogy a tanító a hazai irodalmát, történelmét, földrajzát ne csak tanítsa, de ismerje is. Kivánja — s erre most a magas miniszterium is sürgősen hívta fel az illetékes közegek figyelmét, — hogy a tanítók ne csak tanítsák, de tudják is a magyar nyelvet, tudjanak pedig mindenek előtt s első sorban: korrektil magyarul beszélni s írni. Röviden: a tanítóban a társadalmi élet fontos tényezőjét szemléli most mindenki s nem nézik a port, de azt, ki mire képes s mennyit ér. Hazai viszonyainkból kifolyó legelső s legfontosabb postulatum azonban, ismételjük, mégis az, s ez karakterizálja eminenter a hazai tanítót, hogy a tanító ne csak kipróbált hazafi, de a nyelvet helyesen kezelő magyar ember legyen. Szóval a tanítónak, hogy a mai kor primitív követelményeinek is megfeleljen, folyton, szakadatlanul tanulnia kell, tanulnia kell pedig nem annyira száraz paedagogiát, mint helyes életfilozófiát. S ezen helyes életfilozófia tapasztalatait a tanító nem szemléli az iskolai falak mögül, mert ennek sugárjai csak a valódi élet tekervényeit újít ragyogják be. Tűznek pedig ezen sugárak legmelegebbben azokra, a kik az élet legproblematikusabb körülményei közé jutottak s nem azokra, a kik csendes, jól elvégzett iskolai teendőikön kívül más egyébbel nem törődnek.

Igaz, mondják az ilyenekre, hogy az iskolában tán kevesebbet értenek dolgaihoz, de ezekből nem az igazságismeret, de más valami szól, a minek sárgás-zöldes színe szokott lenni, mert elvitatathatatlanná válik az, hogy a sokat hangoztatott „fin de siècle” tanítója mégis csak más valami ma, mint volt csak tíz évvel is ezelőtt. S azután egyáltalában abszurdum az, hogy rossz tanító lenne az, ki a mai kor társadalmi nívóuján áll.

Egyébként ezen felfogást szolgálják azon egyesületek, a melyek a tanítók köréből alakultak. Kis előtársadalmat képviselnek azok, a hol homogén elemek uyan, de azért egyesültek, hogy a lét küzdelmeire megacélozzák a tanítók lelkeit. Rengeteg erő szunnyad csak egy ilyen testületben is, mely ha hivatala magaslatán áll, kerülhetetlenül magával ragadja azokat, a kik el-el maradtak az élet helyes megfigyeléseitől. Társadalmi szereplésünkhöz hivatják az ilyen egyesületek első sorban s csak azután paedagogiai ismétlésekre. Mert akár milyen csillogó nyelven fogunk mi a tanítás magasztosságáról ékesen szólani, a míg a társadalomban magunk nem adunk elenyészhetetlen fényt azon állásnak, melyet betöltünk, addig bizony—bizony, az a sokat hangoztatott paedagogia, még a kitálatba helyezett 400 (!) frtos miniumum sem juttat el bennünket! Tán kevesebb paedagogiai hangzatoság, de sokkal több realizmus kellene nekünk; legalább — ut exempla docent — a középiskolai, tanítóképzőintézet s más egyéb tanerők fizetését nem a száraz paedagogia istennője, de szakadatlan munkásságuk társadalmi intelligenciájuk, együttes erélyük vivta ki! Erőtömrülés, kellő energia,

életfilozófia hiánya jellemez bennünket — tanítókat lépten, nyomon.

Turómegeyében is kellene lenni tanítótestületnek, a melynek működése ez irányban kihatna, de hol van? kérdezhetjük joggal s méltán!... Mi a működési köre, mit tesz és mit tett a tanítók érdekeinek előmozdítására? Háromévenként tart egyszer közgyűlést, hogy tisztviselőket válasszon s aztán — alszik az egész. Kik és milyen irányban működnek abban? Kik képviselik benne a tanítóság vitális érdekeit? Nem is csoda azután, ha a tanítóság barátai fogynak-fognak s az egy-két önérzetesebb tanítóból is kihal a nemesebb törekvés! Valami jellemző állapot ez éppen a turómegeyi tanítóság körében, a melynek nagyon is szüksége van az ilyen egyesületben rejülő erőre. Miért nincs nálunk úgy, mint más megyékben, mint széles Magyarország más tanítóinál?! Nincs vezetője a szép eszmének, nincsenek tán odaadó harcosai a tanítóság legközelebbi érdekeinek?! Hisz van e megyében állami tanítóképző, polgári-, középkereskedelmi- és számos állami iskola, a melyekben tekintélyes számú s különösen is képzett tanerő működik, de nincs, a ki a sok szunnyadó erőt életre hívja, a néma jóakaratot a tanítók — a szegény neptanítók javára megszólaltassa. Mert igaz ugyan, ez senki sem tagadhatja el, hogy a tanítóképző s polgári iskola tanerői nincsenek érdekelve közelebb a tanító-egyesületnek, mint ilyennek, ténykedésével, lévén az még a multnak, a jelenben már alig alkalmazható maradványa, hogy az elemi iskolai tanító-egyesület kötelekébe belépettnek tekintendők, de egy kis jóakarattal mellett, meglehetne e tényezők ösztöne támogatását is nyerni. Nem ráerőszakolt, rátküldött jóakarattal, de a magasabb szárnyalású ösztöne jóindulat, nemesebb, intenzívebb érdeklődés sokat lendíthetne a tanítók társadalmi állásának előnyösebbé tételén.

Itt volna az ideje, hogy a nemes ügy kiegyenlítse az ellentéteket s az elhaló turómegeyi tanítótestület életre hívassék!

Legyen a tanítóság azon s a saját jól felfogott érdekében minden áron azon is kell lennie, hogy a pünkösdi közgyűlésen munkás, tevékeny tisztviselők választassanak. Választassék pedig eminenter a turómegeyi viszonyokat jól ismerő társadalmi coniungtióinál fogva is tekintélyesebb állású elnökök, a ki a praxisból is ismeri megyénk tanítóinak ügy-bajos dolgait, de legyen s ezt az egyesület szelleme, címe követeli, a tisztviselői kar között jelentékenyebb számmal képviselve: az elemi iskolai tanító-kar is. Ezzel a kellő mederbe lesz terelve az egész ügy, az eddig mutatkozó ellentétek kiegyenlítésének, a vállvetett küzdelem, erélyes munkálkodás előre nem látható üdvös hatással leend a turómegeyi tanítóság társadalmi állásának előmozdítására. Concordia parvae res crescut, discordia maximae dilatantur! — tartja a régi latin közmondás is.

Mindezen igazságok előtörnek belőlünk s mi szükségesnek tartottuk elmondani ezeket most: az apostolok oszlásának ünnepe, piros pünkösöd napján!

Uhllyárik Szende,
turóc-szt. mártóni áll. tanító.

Levelezés.

Mossóc, 1894. évi május 5.

A turócú evang. esperességi gyűlés tagjai május 4-én d. e. 10 órakor a mossócú templomba gyűltek egybe, hol Kresmery lelkész rövid imája után Horváth, turóc-szt.-mártóni esperes és Mudrony Pál előfoglaltak az elnöki széket.

Poleczeky esperességi jegyző a megbízó leveleket bekívánván, ezek verificálása után Mudrony előadja a tárgysorozat első pontját, mely szerint a turócú esperességi kerület a bányai kerülethez szándékolta csatoltatni. Részéről ezt különösképpen tartja s ezt hosszabban fejtegetve azzal végzi, hogy nem érti miért zavarták a vizet, a hol nem kell; kéri a megjelenteleket a tárghyhoz szólni.

Chorváth tót-prányi lelkész indignációval utasítja vissza ezen tervezetet, mert az illetékes köröket nem az igazság vezérli, — mely szemlet szúr — hanem zavart akarnek előidezni és babylonai állapotot, hogy annál könnyebben juthassanak zsákmányhoz.

Poleczeky lelkész szerint már az egyetemes gyűlésből kiküldött bizottság elaboratumá is nagy felháborodást keltett hívei között.

Csacsenavez, Obueh és Chorváth blatnicai lelkész szintén az új felosztás ellen vannak s utóbbinak úgy tetszik, mintha az egyes egyházi és esperességi kerületekkel labdáznai akarnának.

Dr. Vanovits a szucsányiak és mártóniak részéről ellenzi a tervezetet.

Klimó próbíci lelkész ezek után azt jelenti ki, hogy egyháza ezen ügyet nem tárgyalta ugyan, de úgy; a maga, mint egyháza részéről nem járul hozzá az új felosztáshoz

Csajka mossócú bíró üdvözli a gyűlekezetet s az előbbieket szerint polemizál.

Horváth esperes a tervezetet a szabad-körmivekséktől és esztelen emberektől eredőnek mondja.

Mudrony mindezek után kimondja az előbbieket értelmében az egyhangú határozatot és tárgyalás alá bocsátja azt, valjon az egyház-közsegek készek-e a lelkészek, özevgyek és árvak nyugdíja javára évi 12 frtnyi adóval járulni?

Ezen tárghyhoz is többen szóltak s elfogadták az új teher viselését, ha a fizetett összeg az új zsinati törvény értelmében amúgy is létesítendő egyetemes alapha be fog tudatni. Klimó ezen tárgyalást idő előtörnek tartja, szerinte várni kell, míg ez ügyben az egyetemes gyűlés határoz s kijelenti, hogy ez ügyben tett indítványát vissza vonja. Mudrony figyelemzeti Klimót, hogy az indítványt a mult esperesi gyűlés már magává tette s úgy azt most már vissza nem vonhatja. A többség erre megszavazza 1895-161 kezdődőleg a 12 frt fizetését.

Tárgyalás alá került az espores segédlelkészeknek és iroda-költségeinek kérdése.

Kresmery szerint ezen ügy alaposabb megmondolást igényel s ajánlja, miként ezen tárgysorozat a 292. § értelmében az esperesi szabályrendelet kidolgozásával megbízott bizottságnak vélemény-adás és indítvány előterjesztése végett adassék ki. Hosszabb vitára adott alkalmat az a kérdés is, valjon a segédlelkész teljesítesen-e hitoktatói teendőket a tanodákban?

Az elnök kimondja a határozatot Kresmery indítványja értelmében.

A Trencsenében május 16-án tartandó kerületi gyűléshez Halassa, dr. Simkó, Poleczeky és Koncsek kiküldetnek.

Obueh ezután azon indítvánnyal áll elő, hogy az eskütesek ne csak hétköznap, hanem szombaton és vasárnap is tartassanak meg; ebből hosszas és a lelkészek között is élénk és éles eszmecsere fejlődött ki, melyben Klimó, Hodza, Kresmery, Chorváth lelkészek vettek részt; az elnök szavazást rendelt el, melynek eredményeképp az eddigi szokás fenntartása mondott ki.

Dr. Vanovits a turóc-szt.-mártóni főszolgabírói hivatal ellen emelt panaszot, hogy az egyházi adót az egyesek nem fizetik, mert a határelosok ellen a főszolgabíró a kényszer-behajítást nem eszközölte s ezért most már senki sem akar fizetni. Felszólalása a főszolgabírótól azt a választ nyerte, hogy talán csak nem akar újat húzni a hatóságokkal. Ez ügyben felírna a kerületi gyűléshez.

Miután még Kontsek és Vanovits a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek, — elnök az ülést d. u. 1 órakor bezárja.

Bécsben), bár az egész dolog akkor már nem volt új találmánynak nevezhető. A gőzzel melegeit és puhított fának mechanikai műveletek segítségével tetszés szerinti alakra való hajlítása — kivált a hajógyártásnál — mára a 18. század kezdetén volt ismeretes, így Angolországban Cumberland már 1720-ban szabadalmat nyert ilyen műveletre, 1794-ben Londonban Vidler nyert szabadalmat, a fának gőzzel, vízben való főzésével és sóoldattal való hajlítás módjára, Fink nevű kereskedő pedig Bécsben 1818-ban a gőzzel puhított fából egész kerekeket készített. Par évvel ezelőtt a lipóti Lődeki furdóból kirándultam a közeli hegyek közé, ez alkalommal egy juhászra bukkantam, a ki egy nagy faszékban vizet forralt, a gőz fölé egy simára faragott bukffka-rúdat tartott, s azt mintegy két óra múlva szemem lattára pompás botta hajlította. Hát ez a szegény juhász, ki egész életét a Choss alatti rengetegeken tölti, ugyan kitől tanulta e mesterséget?

A dolog tehát nem Thonet találmánya, de a legnagyobb hasznát hűta belőle. A hajlított bútorok gyártására eddigéig a bukffka (*Fagus sylvatica*, L.) bizonyult a legalkalmasabb fának. Legerősebb a bukffka 80 éves korában, 100 éves koráig legfeljebb 32 meter magasságra nő, 150 éves korától kezdve pusztulni kezdi. Nyugat- Közép és Dél-Európában vannak a legszebb bukffkaerdők, azok kivül még Kaukázusban és Perzsiá éjszakai részében is. A turóc-szt.-mártóni székgyar legújabbban a zsidóudvarai m. kir. kőszálpitványi uradalomtól vett nagyobb kiterjedésű bukffkaerdőt, az évenkénti gyártáshoz mintegy 200—250 hold erdőterületre van szüksége. A gyar naponként 500—600, évenként 150—180-onok butordarabot állít ki s a felhasználni faanyag 5—6 ezer köbméterre rag. A munkások száma 500—600 között változik, ezek között sok a női munkás is. A gyarban alkalmazott munkások között különösen erősek és munkabírók a zólyommegeyi Padkóc községből valók, kiket éppen e miatt a legtöbb erőt igénylő hajlítás műveletnél alkalmaznak; ezek mellett nagyon szorgalmasak és kitartók a turómegeyi Felő-Stubnyáról való német munkások. E rendes munkások

kon kivül Turóc-Szt. Márton és vidékén mintegy 150, Jablunkau és Skotschaw-ban pedig 250 női munkás foglalkozik a fonott részek készítésével. S így a gyar, mely ennyi munkásnak ad állandó kenyeret, valódi áldásnak tekintendő az egész vidékre nézve.

Az összes gyártmányoknak csak 10% a marad a hazában, a többi mind külföldre szállítatik. E célból a gyar raktárakat tart Antwerpen, Rotterdam és Frank furt-ban; ugyónokképe pedig a következő helyeken: Budapest, Bécs, London, Paris, Amsterdam, Hamburg, Brussel, Berlin, Lipsce, Belgrád, Szafja, Konstantinápoly, Saloniki, Athen, Smyrna, Kairó, Alexandria, Malta, Corfu, Sydney stb. A gyartmányoknak legnagyobb keletjük van Angolországban, Franciaországban, a Balkán-államokban s különösen Ausztráliában. Utóbbi helyen nagy mértékben dragítja a gyartmányok árát a vám és a szállítás, úgy hogy egy 3 forintos széknek ott 5 sőt 6 frt a rendes ára. Hogy e mellett a legnagyobb hasznuk van az ugyónokkének, azt említenem se kell.

Alföldi vendégeinkre a gyar megtekintése igen kedvező benyomást tett; sokan még egyáltalán nem láttak ilyen mű gyártat. A gyari tisztviselők a lehető legelőékenyebben fogadtak a vendégeket; hiszem, hogy a debreceni tanulók tiszta és hű képet szereztek a hajlított fabútor gyártásról.

De még vagyunk győződébe, hogy még mást is tapasztalhattak alföldi vendégeink. Tapasztalhatták, hogy s még sem olyan fekete az ördög, a minőnek festik, mert ime itt, hazánkban em hírhedt helyén is találhatlak lelkes — igaz, nem nagy — magyar társadalmat, mely szintúgy buzog a hazafias eszmékért, mint az ált. fölfordnek társadalmak; tapasztalhatták, hogy itt a magyar szó nem ritka, mert hisz ott hemzseg a kis mezőváros utcáin az állami iskolának 500-nal több magyarúl beszélő és érvő tanulója; s ez — úgy hiszszük — a legkedvesebb tapasztalat, a melyet magunkkal vihetnek felföldi tanulmány-útrjokból.

Lapszemle.

A »Národnie Noviny« f. évi 51-ik számában a következő vezércikket olvassuk:

A becsületes ember, becsülettel szerzett kenyérről él, a szó legáltalább értelmében vett kenyérről s minden becsületes kereszényember a következők értelmében imádkozik az Istenhez: »Mindennapi kenyőrdünket add meg nekünk ma«. Hogy vajjon miből élnek a fenti epitetonra érdemelem emberek, azt nagyon nehéz megmondani, mert az már föltöbb komplikált dolog. Nyilvános életünk bonyodalomból csak egy a világos: a mi kormányunk sok mindenfelől él, de a többi között csupa tiltakomból is. Mindent megtiltani a mi mozog, mindent betiltani a mi egy kissé fészkelődni kezd, mindjárt csendőrf. ferma, bot, szurony s végtére meg folyó is, ez az állambűlöesség s ehhez meg a liberális, legliberálisabb bűlöesség essenciája, ez az az állameszme, a mely előtt kényszerítik az embereket tétet hajtani. Az egész ország főli ki kellene aggattni egy óriási pakatot, a mely a rókási homoktalajlól a magyar extramennyekig érne, e felirattal: »tilos«. Ez az igazi vezérelés, nem pedig a szabadság, nem az egyenlőség, nem a törvény, nem az igazság nem a »justicia fundamentum regnorum«, nem az »ósi erény«. »Tilos« minden, a mi nincs innýere a kormányhatalom fél-fainak s mindazoknak, a kik oly szemmel láthatólag segítik meg akkor is, ha opposíciót csinálnak, vagyis a tőkör ellen hadakoznak.

A mult év történetje minálunk legalább tele volt eme magyar állami bűlöséggel. Szintén azt a jelét viseli: »tilos«. Betiltották kivétel nélkül mind ama négyvölésűket, a melyeken az emberek az utjonnan feltalált egyház-politikai javaslatakról akartak nyilatkozni. Betiltották a színi-előadásokat Myjaván s Modorban, valamennyi négyvölésű Martonban, a Kollár-féle ünnepeket; meg nem engedték, tehát betiltották az ártilan turista-egylet megalakítását, meg nem engedték a »Dom« részére a licenctét, egy nagy, de azért igaz szóval, betiltottak minden, különben törvényes s az alkotmányos elv konstitúciójával s kardinalis törvényeivel biztosított mozgalmat. Igazán, nehéz nem írni satyrárt, mi csodálkozunk már azon, hogy anyáinknak meg nem tiltják már a gyermekszülést s azoknak anyai tejjel való szoptatását. »Tilos«. Az abszurdumig megy már az a »tilos«. Ezzel szemben áll az a jelige: »neki minden meg van engedve«. Bűntelenül duggaruskodik minden erőszak. Hogyne legyenek azután batrak ama tányérnyalók, a kik hazafias érdemekkel takargatják a nyilvános defraudációkat, a már bűzűdött lett restseget, a hivatalos haszontalanságot s más egyéb bűneiket.

Most is a májusi munkás-mozgalommal szemben kirukoltak a kényelmes »tilos«-sal. Hieronymi miniszter az egész országban betiltotta a tömeges munkás evolúciókat május elsőjén, holott a Lajtan fűl s másutt ilyen betiltásról hallani sem lehet. Ime, itt van a liberalizmus! Más az szóval s más a praxisban! Betiltással gondoltak elnyomni a tőkörnek s románknál a nemzeti kérdést s tiltakkal akarják elnyomni a munkás, socialis s a socialisztikus kérdést. Bizony épen így lettek Franciorszagban XVI. Lajos uralkodása idejében. Mindent tiltottak s megötömk a bastillit foglyokkal. Egészen így.

Mindenfélekep volt az már nálunk a török bakák, a németek, Giskra s Bach idejében, a hatvanas évek átmeneti korszakában, de ily nyomorúságosan kicsinyeskedően, ily gereskes és rövidlátó módra nem kormányzatott még Magyarorszag Zalan idejétől kezdve Wekerle idejéig. Diminutiv név diminutiv eszközök. Csak a pénznek az állami kasszába való felhalmozása történik crescendo. S így miből élünk? Tiltakomból s finansialis préselésből. Voila toute!

HIREINK.

— A Zníovarájall áll. tanítóképzede folyó évi vizsgálata május hó 11-én kezdődnek a IV. osztály vizsgálataival, olyanformán, hogy 11 én hittanból, paedagogia tárgyakból, magyar irodalomból, német nyelv-ből, természetudományokból és gazdaságtanból; 12-én számtanból, mértanból, történelemből, alkotmánytanból, zenéből és tornából fognak a jeleiket megvizsgáltatni. A tankepesti írásbeli vizsgálatok május 21-én, 22-én és 23-án fognak megtartatni: május 21-én a paedagogiából és magyar nyelvből, 22-én a mennyiségtanból és német nyelvből, 23-án a természettudományokból és rajzból. — A szobéti tankepesti vizsgák június 9-ével kezdődnek. — Az I., II. és III. évfolyam osztályvizsgái június 13-án kezdődnek és körülbelül egy hétig folynak; eről a részletesebb program később fog közzéteteni. A tornavizsga június 10-én a tornaversenyyel kapcsolatosan tartatik meg.

— Nagy-Bélic—Privíge—Zníovarájall helyiérdekű vasut Privíge—Zníovarájall szakaszának közigazgatási bejárását a kereskedelmi minisztérium f. é. május hó 16. és következő napjaira rendelte el. Eme vasut által a m. kir. államvasutak Tötmegegy—Nagy-Béliczi szárnyonala egyenes összeköttetésbe fog hozatni a Hatvan—Rutkai vonallal, miáltal észak Németország és Galicia felé egy új összeköttetés fog létesíteni. Hívatva lesz e vasut kedvező forgalmi irányánál fogva, — a mennyiben eddig a nyers termények kerülő uton szállítottak Oderberg felé — a Nyitra-völgy kereskedelmét és forgalmát emelni, és a mennyiben e vonal kiépítésével 50—160 kilométer utróvidéki fog elérteni, egyes városokban új kereskedelmi gócpontokat létesíteni. A Nyitra-völgy felső részén élt: rősi őserdőkben a fa, Privíge város tőzsomszédságában hervadó nagy kiterjedésű és

kittinő minőségű kőszén forgalomba hozatala a felvidéki szegény munkásosztálynak állandó biztos kereset-forrást fog nyújtani.

— Egí háború. Turdosin vidéken május hó 4-én egí háború dühöngött, mely alkalmával dió nagyságú jégész hullott alá. A zöld növényzetet s a virágzó gyümölcsfákat teljesen tönkre tette a jégész, a mi roppant nagy csapás a szegény vidékre, melyet egyszer az éhínség, máskor meg a marhaállományt pusztító ragadós tüdőbő juttat a tönkre szelére.

— Öngyilkosság. Timosák Janos községi segéd-jegyző f. hó 2-an, Zubrohavan (Árvamegye) főbe lötte magát. Öngyilkosságának indító okai egyesek reménytelen szerelmét, mások pedig zilált anyagi viszonyait emlegetik. — Ugyancsak fegyverrel vetett véget életének Vojticesak J. alsó-stepanói (Árvamegye) lakos, építő vállalkozó.

— A tanító-egyletek hazánkban még mindig nem tudnak kellő hatást gyakorolni a népevelés ügyére s ennek nem más az oka, mint az, hogy a tanítói egyletekbe nem lépnek be tömegesen a tanítók, mi ha megtörténnek, impozans számmal és együttes erejűkkel hatatosan léphetnének fel mindenütt. A másik ok, a mi a kívánt hatást ellenyúlözza az, hogy a tanító-egyletek nagyon sokat foglalkoznak gyűléseiken paedagogiai kérdésekkel, és keveset törődnek a tanítók tarsadalmi működésével, holott, mint mai számunk második közleménye érdekesen fejtegeti, — éppen erre kellene törekedni.

— A memorandum-pör, a mult hét elején kezdődött meg. Sajátosság az akadémikus vádiottaknak és védőknek magatartása. A tárgyalásra nagy számú népet csodítottak össze a vidékekről, a kik maguk sem tudják, mit akarnak velük. E tömeget azért hoztak fel Kolozsvarra a korifeusok, hogy velük tüntetéseket rendezzenek. Sok oláh koldussal éldegél, több haza ment. Lukács minden maga ir. taviratoz a külföldi lapoknak, természetesen csupa hazugságokat és ferdtéseket. A kolozsvari híriapírók az »Öthon«-hoz fordultak, kérve, hogy a külföldi lapok hazugságait elenyűlőzzék. Az összegyűjtö ölahok számát 25,000-re mondják, a mikor legfeljebb 300, de annyiank zsarolnak pénzt a ligától elvársikkasztani. (A. K.)

— A Zníovarájall áll. tanítóképzede ifjúsági önképző körének Bartulus szakosztálya f. hó 6-an tartotta meg zárogűlést. Műsora volt: »Két eredei magyar dal« Bogisich-tól, solo-ének zongora-kísérettel, előadták Skoda J. és Augeczky L. — »Ma patrie romanz« Hauser-től, hegedű zongora kísérettel, előadták Veszelyi A. és Mihályi L. — »Etudok« Bertintől, zongoran előadta Mihályi L. — »Praeludium« Nemesovistól, orgonán előadta Bell P. — »La Sannomabue« nyitány, Bellintől, zongoran előadta Pritz S. — »Harom eredei minyó dal« Bogisich-tól, solo-ének zongora kísérettel, előadták Skoda J. és Mihályi L. — »C dur sonatine« Clementi-től, zongoran előadta Kmosi I. — »Fuga« Bach J. K.-tól, orgonán előadta Végh E. — »Rondo« Czerny-től, zongoran előadta Mihályi L. — »Magyar népdalok« Kaldy-tól, énekkar, vezette Augeczky L. — »Es-dur sonata« Beethoven-től, zongoran előadta Lözer L.

— Az 1896. évi országos kiállítás zene- és színművészeti előadói: Dr. Vali Béla, a »Zene és Színművészeti Lapok« szerkesztője, mint értesülünk legközelebb a Felvidékre jönni szándékozik a zene- és színművészeti erkelek megtekintésévéget. Nevezett szakférfi tisztelettel felkéri ezenem mindazon műkedvelőket, akik valamely zene- vagy színművészeti erkele, és pedig: régi hegedű, zongora, orgona, tarogató, hadi sipok, kürtök, hangjezyiratok, levelek, naplók, színlapok stb. effélék birtokában vannak, nem különben azokat, akik az elmúlt idők művészi közül valamely emléktárggyal vagy utbaveztő adatról tudomással bírnak, hogy azok felől nevére címzeve egy levelező-lapon értesítsek (Budapest, Kerepesi út 81. szám ala címzeve).

— Grünwald Béla arcképe. Besztercebányán, a megye gyűléstermében, legközelebb lelelezik Grünwald Béla arcképet. Zólyom varmegye gondoskodott arról, hogy kitűnő fiának képe ott lűgjön a teremben, például az utdokban. A Grünwald Béla arcképe dolgában kiküldött bizottság azt javasolta, hogy az arcképek leleplezését a jövő közgyűlésre tűzök ki. A bizottság egyuttal beszámolt a befojrt pénzekről is. A kép köit-segére e szerint befolyt 638 forint 23 krajcar, ebből a kép költséget leszámítva, maradt 300 forint, a mely öszeget Grünwald Béla alapítvány címén fogja a megye kezelni. Az alapítvány kamafált minden évben a magyar nyelv tanításában legjobb sikert elért tanítónak fogják adományozni. A közgyűlés ehett a javaslathoz egyhangulag hozzájárult.

— 2000 magyar imádságos könyv. A felvidéki magyar közművelődési egyesület nyitair választmányja — mint tudósítónk írja — kétezer magyar imádságos könyvet vásárolt, melyeket az iskolai vizsgálatok alkal-mával fognak a tótajuk iskolagyermekek között szétosztani.

Irodalom.

— Az Ahenaeum képes irodalomtörténetéből (szerk. Beóthy Zsolt) a 20-ik füzet is elhagyta a sajtót. Ebben Váczy Janos ismerteti Raday, Verseghy, Bacsányi, Szentjóbí és Daya eklektikus irányu működését, s a »Kassai társaság« irodalmi hatását. A következő cikkben Haraszt Gyula Csokonai életét és köitői működését méltatja, a kortársak s az idegen irodalmakhoz való viszonyában, s különösen kiemeve Csokonainak köitői nyelve szépségeit. A 3-ik cikket Beóthy Zsolt írja Kármán József-ről, szépprózai irodalmunknak e lelkes úttörőjéről. A hézagos adatokból is plasztikus képét

rajzol Kármánról, ismerteti a mult századi lázas nemesi mozgalmat és reformterveket; ezek hatását Kármánra, s az Uránia megalindítását; majd egyenkint szól főbb műveiről, részletesen fejtegetve a Fanni hagyományait s a Nemzet csinosságát. A füzetet ezuttal is szebbnél szebb irodalmi vonatkozású képek díszítik. Külön me-lékeltül vannak a füzethez adva: Dugonics Etelekájának szines cimlappja s Főjgyezéseinek első lapja kézirati hasonmásban. A szöveg közé vannak nyomva: Ráday Gedeon arcképe s ez utóbbiak linzi síremléke, Csokonai arcképe és aláírása, debreceni lakohaza, síremléke, szobra, s a Tihanyi Ekhóhoz írt költeményéből az első versszakok kézirati hasonmása. Vegül Kármán és Fanni köitött arcképei, az Uránia cimlappja. — A díszesen kiállított vállalat körülbelül 30 füzetben jelenik meg, s füzetenkint 40 krétt kapható.

— Előfzetési felhívás Dr. Silberstein Ötvös Adolf válogatott munkáira. Hazai írónk sorában, a kik két nyelvet is utat találnak közönségűkűhöz, Dr. Silberstein Ötvös Adolf a legelőkelőbb helyet foglalja el. Magasan álló kritikai őrszemként hirdeti a külföldnek azokat a nagy szellemi mozgalmakat, melyek hazánkban időnkint megindulnak s ugyanakkor száz és száz cikkében ismerteti meg velünk a fardhatatlanul iró a négy-folyam országának határain kívül buzgó szellemi életet. Két irányban messzire néz és messzire látva. Dr. Silberstein Ötvös Adolf a Pester Lloydban és másutt írott tanulmányaival ilyenformán teljes képet adott azokról az aramlatokról és ellenaramlatokról, amelyek az utolsó húsz esztendő szellemi életét mozgatták. De ez a kép eddig körképhez hasonlított, amelynek egyes részei — bármilyen gazdagok voltak színbén, fényesek stíleben és csodálatosak szíleben — elfutottak a néző szeméi előtt s nem vésődhetek elég mélyen szívűbe. Vajmi gyakran felhangzott tehát a kívánság, hogy azt a képet hűző méltó, egységes keretbe foglalják. Ennek a kívánságnak óhaját most eleget tenni az alulírott nyomdai vállalat, midőn Dr. Silberstein Ötvös Adolf válogatott tarcait és tanulmányait rendezti sajtó alá. Ahhoz a kétfős irányu munkásságához képest, amelyet ez a gazdag és finom s jellem fejt, akit hitváása a német nyelvűhez köt, meg szíve gyakran visszahúzza magyar anyanyelvűhez, munkáinak hat kötetre tervezett kiadása is kettősnyelvű lesz. A két kötetnyi magyar dolgozatok felétt eredei dramaturgiai és aesthetikai tanulmányok teszik, amelyek meg az irodalomnak ebben a gazdag országában is hezogat fognak pótolni, mi a második Arisztoteles Póitájának fényes kommentárral kísért magyar fordítás — egy a valóban kiváló fontossagu tudományos munkát — fogja tartalmazni. Ez a két kötet »Dramaturgiai dolgozatok« gyűjtőcímmel jelenik meg és ára 4 forint lesz. A német dolgozatok négy kötetben mintegy nyolcvanöt fognak tartalmazni azokból a százkara menő tarcaiból, amelyeket a Pester Lloyd az utolsó másfél évtized alatt közölt Silberstein Ötvös toliból. A válogatott tarcainak ez a gyűjteménye a tartalom szerint csoportosítva a következő alcímekkel fogja a német kiadást kitűnteni: I. Aus drei Glaubenssphären. II. »Premieren des Nationaltheaters. III. Roman der Gegenwart. IV. Unserer bildenden K. nste. V. Philosophisches, Historisches und Naturwissenschaftliches. Ennek a négy kötetnek gyűjtő címe »Im Strome der Zeit« lesz és előfzetési ára 10 ft. Úgy a magyar, mint a német kiadás tizenkét kötetben, az írőhoz és munkaihoz méltóan közösen fog megjelenni és miután a magyar kiadás egészen külön, új dolgozatokat fog tartalmazni, 14 fttal a kétfős kiadásra együttes előfzetést is hirdetünk, de azért a magyar és a német gyűjteményre külön-külön is előfzetést. Tisztelettel kerjük a t. c. előfzetőket, sziveskedjenek az előfzető levelet és pénzeiket alulírott köznyomdára-intézethez folyó év május hó 15-ig beküldeni. Wiener Leidor köznyomdára és kiadó-vállalat, Budapest, Eötvös-utca 19.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyára Zürichben, a privátmegrendelésű lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és szines selyemszöveteket, méterenként 45 król II ft 65 krig postabér és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségű és 2000 különböző szín s arnyalalban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 krós és levelezőlapokra 5 krós bélyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

Arankamentes
LÓHEREMAG
nagysemű, 100 kilója 76 ft.
5, 10, 25, 50 kilós zsakokban államilag ölmő-zarolva.

Répamag

ugyanilyen árban, Alvincen feladva, utánvét mellett kapható
Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmában, u. p. Konca.

A tapasztalat azt oktatja, hogy:

Mindig a helyes forrást keresd, ha vásárolsz.

Ez méltán az én üzletemre vonatkozhat, mert csakis egy oly nagymérvű üzletnek, amilyen az enyém, lehetnek olcsó költségei, mely körülmény óriási készpénzárú-bevásárlásoknak és egyéb előnyöknek köszönhető s melyeknek végre a vevőim veszik hasznát.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Bőrtartalmu mintakönyvek, amilyenek eddig még nem léteztek, szabad részére bérmentlenül.

Öltönyöknek való kelmék.

Peruvien és dosking a magas klérus részére, szabályszerű kelmék cs. és kirtisztviselő-egyenruhákra, ugyszinten hadastyánok, tüzoltok és tornazatoknak, valamint útvrek részére. Teke- és játékszatalokra való posztok, koscsik, áthuzatok, loden, vízmentes loden, vadászöltönyekre, mosható szövetek, uti-plaidok ft 4-14.

Valódi, tartos, tiszta gyapot-posztórukat, és nem holmi olcsó rongyot, mely alig a szabó munkáját érdemli, ajánljutányos áron

STIKAROFSKY J.,
BRÜNNBEN (az osztrák Manchester).

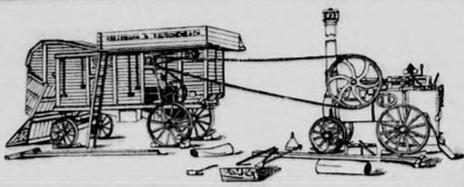
Legnagyobb gyári posztó raktár 1/2 millió forint értékben

Szétküldés csak utánvét mellett.

Német, magyar, cseh, lengyel, olasz, francia és angol levelezés.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

Rövidített leteleim:

GAZDASÁGI GÉPGYÁR,
Budapest.

saját hazai gyártmány

Kedvező feltételek:

Gőzcséplőgépek

Legjutányosabb árak!

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.

Gyártelep: KÜLSŐ VÁCI-ÚT 7.

Kérjen ön csakis

„ZACHERLINT“

mert ez a leggyorsabb és legbiztosabb hatású szer
mindenféle rovar kiirtására.

Mi szolgálhatna ugyanis világosabban utólrérhetetlen ereje és jósága mellett mint rendkívüli elterjedése; nem létezik szer, melynek forgalmát a Zacherlin-é sakkal felül ne múlta.

Mindenkor lepecsételt üveg kéréndő. de csakis olyan, mely a Zacherlin-é névvel el van látva. A többi mind hasznavethetlen utaztat.

Árak: 15. 30. 50 kr., frt 1.—, frt 2.— üvegenként; 1 zacherlin spóroló 30 kr.

Turóc-Sz. Marton	Fabry József	Liptó-Szt. Miklós	Bodický D. M.	Rozsahegy	Markovický P.
	Graber M. és fia		Trnovský József.	Ruttká	Gál Emil
	Soltész L.		Palka Péter		Sulic Adolf
	Svarc Kálmán		Sawernoch G.		

4909 tk. sz. 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Pakán Pálnak Jelsik Janos elleni végrehajtási ügyében Neppáll községben fekvő:

a) a neppáll i. sz. tkvben A. I. 1-2. sorszám a. felvett ingatlanokból Jelsik Janost B. 42. tétel a. 1/1000 ad részben megillető jutalek 19 frtban,

b) az ottani 72. sz. tkvben A. I. 4-9., 11., 13-17. és 19. sorszám a. felvett ingatlanokból Jelsik Janost B. 3. tétel a. 1/2 részben megillető jutalek 203 frtban,

c) az ottani 164. sz. tkvben A. I. 1-2. sorszám a. felvett s Jelsik Janos és Popper szül. Hell Kornélia nevére irt ingatlanokra 126 frtban,

d) az ottani 184. sz. tkvben A. I. 1. sorszám a. felvett s Jelsik Janos, Kovácsik Janos és Kovácsik József nevére irt ingatlanokra 2 frtban, és

e) az ottani 190. sz. tkvben A. I. 1. sorszám a. felvett s Jelsik Janos és Horvath Rezsó nevére irt ingatlanokra 8 frtban megállapított kikiáltási árban

az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanlás az 1894. évi május hó 25. napjának d. e. 10 óraker Neppáll községben a község hazánál meg-

tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlanlás kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1894. február 24-én.

Medzihraczký,
kir. aljárásbíró.

Bérbe adandó
1894. évi november hó 1-től, 6 évre
egy
tagosított birtok

Turóc-Szt. Márton határában, mely 238 1/2 magyar hold kiterjedésű földek, rétek és legelőköl áll.

Bővebb felvilágosítást ad a

Mosóczi urasági erdészeti hivatal

Mosocson, Turócvármegyében.

A Csizi Jód-Brom-Fürdő

éviadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végeig. Forrása a legártalmatlanabb, leghathatósabb Jód-bromforrás. A gyógyerősítőanyagok megépítők. A fürdőközönségnek immár 10 bérház több mint 100 kényelmes berendezett lakozóházzal áll rendelkezésére. — Kitiűnő konyha; billiárd, zongora, olvasóterem; terzene naponta kétszer. Ég- és utóvédvadhan leszállított lak-bérek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasuti hivatalnokok gyógy- és fürdődiak tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospectusokkal szolgál az igazgatósg.

Csizi, u. p. Rimaszécs.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elhelyezés alatt igen jó hírnévnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bedörzsolés valamennyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlott, amikézősége hozzá. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbizhatóbb hárszer általános kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 kr. vagonfalonaknak is lehetővé teszi, ezen kitiűnő hárszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utaztatott adának, mert csak a vörös Horgonygyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerterábihoz: Richter gyógyszerár. „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Turók József gyógyszerészhöz Budapesten.

